

تحلیل راهبردی سیستم اشتغال مبتنی بر کارآفرینی دانش آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد و ارائه راهبردهای مناسب

بهرام صالح نیا^۱، علی محمد صفانیا^۲، محمدرضا برومند^{۳*}، رضا نیک بخش^۴

چکیده

مقاله حاضر برگرفته از رساله، دکتری که هدف از این پژوهش تحلیل راهبردی سیستم اشتغال مبتنی بر کارآفرینی دانش آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد و ارائه راهبردهای مناسب بود. روش تحقیق از نوع توصیفی - تحلیلی انتخاب شد. جامعه آماری شامل اساتید، مدیران و صاحب نظران حوزه آموزش و اشتغال فارغ التحصیلان علوم ورزشی دانشگاه آزاد بود. نمونه آماری به روش قضاوتی و به تعداد ۴۶ نفر انتخاب شد. ابزار پژوهش شامل مطالعه کتابخانه‌ای، مصاحبه، پرسشنامه و دلفی بود. روایی محتوایی ابزارها با استفاده از نظر متخصصان و پایایی آن با استفاده از روش آلفای کرونباخ ارزیابی و تایید گردید. از روش سوات جهت تحلیل یافته‌ها استفاده شد. ۶۱ مولفه راهبردی شناسایی شده شامل قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدها بودند. این مولفه‌ها در شش منظر؛ ساختاری و مدیریتی، حمایت‌ها و خدمات، آموزشی و علمی، اطلاعات و ارتباطات، صنعت و بازار و فردی و رفتاری چارچوب‌بندی شدند. بیشترین مولفه مربوط به منظر آموزشی و علمی (۱۵ مولفه) و بخش تهدیدها (۱۷ مولفه) بود. ماتریس ارزیابی نشان داد که موقعیت راهبردی در حوزه ثبات (نزدیک به رشد) قرار گرفت. این موقعیت شناسایی نشان از این دارد که علارغم وجود مشکلات مختلف، سیستم اشتغال مبتنی بر کارآفرینی دانش آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد نیازمند رسیدن به پایداری نسبی و قرار گرفتن در مسیر رشد دارد.

کلیدواژه: مدیریت استراتژیک، مشاغل ورزشی، کسب و کار ورزشی، فارغ التحصیلان تربیت‌بدنی، دانشگاه آزاد.

۱. دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، دانشکده علوم اجتماعی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. (bsalehnia@yahoo.cmo) ۰۹۱۲۵۰۹۴۵۸۹)

۲. استاد، مدیریت ورزشی، دانشکده علوم اجتماعی، واحد علوم و تحقیقات، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران. (a.m.safania@gmail.com) (نویسنده مسول) ۰۹۱۲۰۸۹۴۶۶۷)

۳. استادیار مدیریت ورزشی، گروه آموزشی مدیریت ورزشی و رسانه، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه شهید بهشتی، تهران، ایران.

M_boroumand@sbu.ac.ir

۴. دانشیار مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران جنوب، تهران، ایران. (nikbakhsh_reza@yahoo.com) (۰۹۱۲۳۳۴۸۰۳)

مقدمه

وضعیت اقتصادی کشور و ترکیب جمعیتی امروزه بیش از پیش ما را نیازمند یافتن زمینه های پیشرو در صحنه اشتغال و کارآفرینی می کند و در این راستا ضرورت اصلی در تمرکز بر نظام آموزش عالی شناخته شده است. هر چند دانشگاه به دلیل تولید علم و تربیت متخصص، نقش مهمی به عنوان یک جزء کلیدی در توسعه اقتصادی کشور دارد و با اثرات مستقیم و غیر مستقیم خود، عامل مؤثری در پیشرفت اقتصاد به شمار می آید اما معضل اصلی بیکاری در کشور مربوط به فارغ التحصیلان دانشگاه است. بیکاری تقریباً مهم ترین چالش دولت و دغدغه مردم در کشور است. کاهش بیکاری و افزایش اشتغال به میزان سرمایه گذاری بر صنعت های مختلف از یک سو و فرآیندهای کسب و کار و اشتغال از سوی دیگر بستگی دارد (عاشوری، ۱۳۹۷). یک از علوم کاربردی و میان رشته در آموزش عالی مجموعه رشته ها و گرایش های تربیت بدنی و علوم ورزشی است. در حوزه علوم ورزشی بیشترین تعداد دانشجوی و فارغ التحصیل مربوط به دانشگاه آزاد اسلامی است (رضوی، ۱۳۹۶). همینطور براساس شواهد مختلف دانشگاه آزاد یکی دانشگاه هایی است که با بیشترین چالش و انتقاد در زمینه کیفیت آموزشی و آماده سازی شغلی روبرو است. مهم ترین دلایل توسعه علوم ورزشی در آموزش عالی کشور توسعه ورزش به عنوان یک صنعت و رابطه آن با اقتصاد است. دولت و بخش خصوصی با سرمایه گذاری در ورزش می توانند هم از منابع بسیار بهره مند شوند و هم زمینه اشتغالزای را فراهم سازند (احسانی و مندعلی زاده، ۱۳۹۵). صنعت ورزش بالقوه به عنوان یکی از راه حل های راهبردی جهت کاهش بیکاری و افزایش اشتغال در کشور محسوب می شود. شرایط اقتصادی و بازار در حوزه ورزش با عواملی نظیر منابع مالی، نیروی کار، تسهیلات فیزیکی، زیر ساخت اقتصادی و خدمات تخصصی بر انگیزه کارآفرینی و میزان موفقیت فارغ التحصیلان علوم ورزشی تاثیر گذار است (رضوی، ۱۳۹۶).

اشتغال مجموع فرایند کار کردن است که از جنبه های اساسی می باید ضابطه مند باشد. تمام افراد ۱۰ ساله و بیش تر که در طول هفته مرجع، طبق تعریف کار، حداقل یک ساعت کار کرده و یا بنا به دلایلی به طور موقت کار را ترک کرده باشند، شاغل محسوب می شوند. شاغلان به طور عمده شامل دو گروه مزد و حقوق بگیران و خود اشتغالان می باشند. ترک موقت کار در هفته مرجع با داشتن پیوند رسمی شغلی، برای مزد و حقوق بگیران و تداوم کسب و کار برای خود اشتغالان، به عنوان اشتغال محسوب می شود (سند اشتغال وزارت کار، ۱۳۹۵). کارآفرینی نیز روشی است برای انجام دادن کسب و کار به شیوه ای مبتکرانه، با تمرکز به مشتری و پذیرفتن ریسک های حساب شده. کارآفرینی فرآیند یا مفهومی است که طی آن فرد کارآفرین با ایده های نو، خلاق و شناسایی فرصت های جدید با بسیج منابع به ایجاد شرکت های نو، سازمانهای جدید و رشد یابنده مبادرت می ورزد (امری^۱، ۲۰۱۰). این امر توأم با پذیرش یکسری از خطرات هم است اما اغلب منجر به معرفی محصول یا ارائه خدمات به جامعه می شود. نقش کارآفرین در توسعه صنعتی، اقتصادی و ایجاد اشتغال در جامعه باید به صورت یک باور همگانی درآید و این اعتقاد به وجود آید که در دنیای امروز، رشد و توسعه از طریق نوآوری و خلاقیت امکان پذیر است (مارتیز^۲، ۲۰۱۷).

یکی از ابعاد مهم توسعه، فراهم نمودن شرایط مناسب برای مناسبات بازار کار و ایجاد شرایط لازم برای عرضه و تقاضای نیروی کار می باشد، به نحوی که با عرضه شغل به آحاد متقاضیان کار، بتوان نقش فرد در قبال جامعه را تعریف نمود و به عبارتی بنیان های اجتماعی را بر مبنای نقش افراد فعال اقتصادی جامعه پی ریزی نمود (راتن^۳، ۲۰۱۰). علیرغم تلاش های صورت گرفته آن چه امروز شاهد آن هستیم نرخ بیکاری قابل توجه در کشور، به ویژه در بین جوانان و فارغ التحصیلان دانشگاهی است. میزان بیکاری در بین دانش آموختگان دانشگاه ها که نیروی انسانی نخبه جامعه هستند، بسیار بیشتر از میزان بیکاری عمومی است (آمار وزارت کار، ۱۳۹۷). با در نظر گرفتن آنکه نرخ بیکاری دانش آموختگان دانشگاهی در رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی در سال های اخیر افزایش یافته است و با توجه به نتایج مطالعات انجام شده مبنی بر وجود یک رابطه مستقیم میان کاهش نرخ بیکاری و فعالیت های کارآفرینی، تعاونی و امثالهم در سایه بخش خصوصی، ورزش کشور برای گذر از وضعیت موجود نیازمند بازنگری اساسی و توجه ای ویژه در زمینه اشتغال دانش آموختگان دانشگاهی رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی می باشد (فرهمندهمهر، ۱۳۹۶). به همین منظور در طرح پیش رو موارد مذکور به عنوان راهکاری برای ایجاد اشتغال دانش آموختگان این رشته تحصیلی مورد تاکید قرار می گیرد، تا از این طریق به بهره وری هرچه بیشتر این رشته در جامعه و به کارگیری نیروهای متخصص تربیت بدنی و علوم ورزشی کمک گردد (رضوی، ۱۳۹۶).

^۱ Emery^۲ Maritz^۳ Ratten

هدف از تحلیل راهبردی سیستم‌ها اقدام به نوع ویژه‌ای از آینده‌پژوهی است تا با اتکا به فنون برنامه‌ریزی و صورت‌بندی مدل‌های انسانی، آینده‌های محتمل را به آینده‌های ممکن، مرجح و مطلوب تبدیل نمود. نقطه عزیمت چنین حرکتی ریشه در شناخت راهبردی وضع موجود و موقعیت استراتژیک دارد. از این رو ابتدا باید تصویر روشنی از وضع موجود در دست داشت و سپس چشم‌انداز آینده را ترسیم نمود (دیوید، ۲۰۱۶). بر اساس این دیدگاه و با اتکا به تفکر سیستمی و کل‌نگر، چنانچه اشتغال و کارآفرینی دانش‌آموختگان تربیت‌بدنی دانشگاه آزاد به عنوان خرده سیستم در درون سیستم‌های بزرگ‌تری همچون نظام دانشگاه آزاد، آموزش عالی کشور، نظام ورزش کشور، و سایر در نظر گرفته شده و عملکرد آن در زمینه‌های مختلف همزمان از عواملی محیط درونی و بیرونی تأثیر می‌پذیرد. به طور مشخص کلیت اشتغال و کارآفرینی دانش‌آموختگان تربیت‌بدنی دانشگاه آزاد برای مدیریت و توسعه، از نقاط قوت، ضعف، فرصت‌ها و تهدیدها برخوردارند. شناخت قابلیت‌های درونی و توانایی تفسیر محیط از یک طرف و اجرای راهبردهای اثربخش از طرف دیگر موجب می‌شود تا اشتغال دانش‌آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد در مواجهه با تحولات و پیچیدگی محیطی دچار استحاله نشود و متناسب با رویدادها و تحولات و پیچیدگی‌ها به تطابق برسد. روش سوات^۱ یکی از ابزارهای راهبردی تطابق قوت و ضعف درون سازمانی با فرصت‌ها و تهدیدهای برون سازمانی است. این روش تحلیلی منظم برای شناسایی این عوامل و تدوین راهبرد که بهترین تطابق بین آن‌ها را ایجاد نماید ارائه می‌دهد. از این دیدگاه این الگو یک راهبرد است که قوت‌ها و فرصت‌ها را به حداکثر و ضعف‌ها و تهدیدات را به حداقل ممکن می‌رساند. برای این منظور نقاط قوت و ضعف و فرصت‌ها و تهدیدات در چارچوب کلی راهبردهای کاهش، ثبات و رشد پیوند داده می‌شود (دیوید، ۲۰۱۶).

جهت تبیین بهتر مساله پژوهش ضرورت دارد آخرین دستاوردهای پژوهشی مرتبط با موضوع پژوهش در داخل و خارج از کشور مورد بررسی قرار بگیرند. در تحقیقات داخلی برومند و همکاران (۱۳۹۰) نشان داد اشتغال فارغ‌التحصیلان رشته تربیت بدنی و علوم ورزشی از نظر عوامل داخلی و خارجی وضعیت مناسبی ندارد و با وجود ضعف‌های داخلی با تهدیدهای خارجی متعدد و عمده نیز مواجه است که در ماتریس ارزیابی جایگاه، در بدترین وضعیت یعنی در موقعیت تدافعی قرار دارد. ابوالفضل فراهانی و همکاران (۱۳۹۴) در تحلیل اثر عوامل اجتماعی بر اشتغال فارغ‌التحصیلان کارشناس ارشد تربیت بدنی دانشگاه‌های نشان داد عامل شرایط تحصیلی در اولویت اول قرار گرفت. یاوری و همکاران (۲۰۱۳) به بررسی ویژگی‌های کارآفرینی در دانشجویان تربیت بدنی پرداخته و نشان دادند تفاوت معناداری بین ویژگی‌های کارآفرینانه دانشجویان وجود دارد. علاوه بر این، از نظر دانشجویان، برنامه درسی دوره کارشناسی هیچ تأثیری بر بهبود توانایی‌های کارآفرینانه آنان نداشته است. تاجی (۱۳۹۳) در تحلیل راهبردی توسعه کارآفرینی ورزش کشور گزارش کرد که موقعیت ماتریس راهبردی در منطقه SO (۴ خانه‌ای) و رشد (۹ خانه‌ای) قرار دارد و باید از راهبردهای توسعه‌ای استفاده شود. فراهانی و همکاران (۱۳۹۳) تعیین اثر عوامل آموزشی بر اشتغال فارغ‌التحصیلان کارشناسی ارشد تربیت بدنی عامل تقویت برنامه‌های خوداشتغالی، جذب دانشجو بر اساس نیازهای آموزشی واقعی جامعه در اولویت قرار داشتند. واقفی نظری و همکاران (۱۳۹۴) در پژوهشی تحت عنوان انتظارات شغلی دانشجویان تربیت بدنی از شغل و آینده شغلی در دانشگاه‌های آزاد شهر تهران نشان دادند که دانشجویان تربیت بدنی فراهم آوردن زمینه‌های مناسب برای آزادی عمل و نشان دادن قابلیت‌ها و توانایی‌ها به وسیله شغل آینده خود را انتظار دارند و تعداد کمی از آنها نقش آموزش‌های نظری را در آینده شغلی مؤثر می‌دانند. گودرزی و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی تحت عنوان تحلیل عوامل رفتاری مؤثر در ارتقاء کارآفرینی دانشجویان مدیریت ورزشی، یافته‌های تحقیق نشان داد که به ترتیب اولویت عوامل رفتاری محیطی، تخصصی، تجاری و مدیریتی در ارتقاء کارآفرینی دانشجویان مدیریت کشور نقش دارند. عیدانی (۱۳۹۵) در بررسی شایستگی‌های کانونی شغلی دانشجویان ورودی و خروجی تربیت‌بدنی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران نشان داد که از نظر شایستگی‌های انتخاب شغل، دستیابی به شغل، اساسی و رهبری و پیشرفت فردی در وضعیت مطلوبی قرار ندارند و اما در حفظ شغل و شایستگی‌های موردی در وضعیت مطلوبی قرار داشتند. بنی اسدی (۱۳۹۵) بررسی ارزیابی شاخص‌های کارآفرینی در دانشکده‌های تربیت بدنی کشور یافته‌های پژوهش نشان داد که هیچ کدام از شاخص‌های کارآفرینی در دانشکده‌های تربیت بدنی در وضعیت مطلوب قرار ندارند. از بین شاخص‌های مورد بررسی شاخص وجود چشم‌انداز و مأموریت از وضعیت مناسب تری نسبت به سایر شاخص‌ها برخوردار بود، در حالیکه شاخص بین‌المللی سازی در وضعیت نامناسبی قرار داشت. رضوی (۱۳۹۶) در تدوین نظام اشتغال فارغ‌التحصیلان تربیت بدنی گزارش کرد که راهبرد خصوصی سازی در این زمینه بسیار اثرگذار است. مرادی (۱۳۹۷) در بررسی اشتغال پذیری دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته تربیت بدنی براساس مدل راث ول نشان می‌دهند که ادراک اشتغال‌پذیری در

^۱ SWOT

وضعیت مطلوبی ندارد و در دوگرایش بیومکانیک و آسیب شناسی وضعیت بهتری دارد. عدلی (۱۳۹۷) در بررسی تاثیر کارآفرینی اجتماعی بر اشتغالزایی فارغ التحصیلان رشته تربیت بدنی دانشگاه پیام نور بیان نمود که اثربخشی تاثیر کار آفرینی اجتماعی بر اشتغالزایی فارغ التحصیلان رشته ی تربیت بدنی دانشگاه پیام نور دارای تاثیر مثبت می باشد.

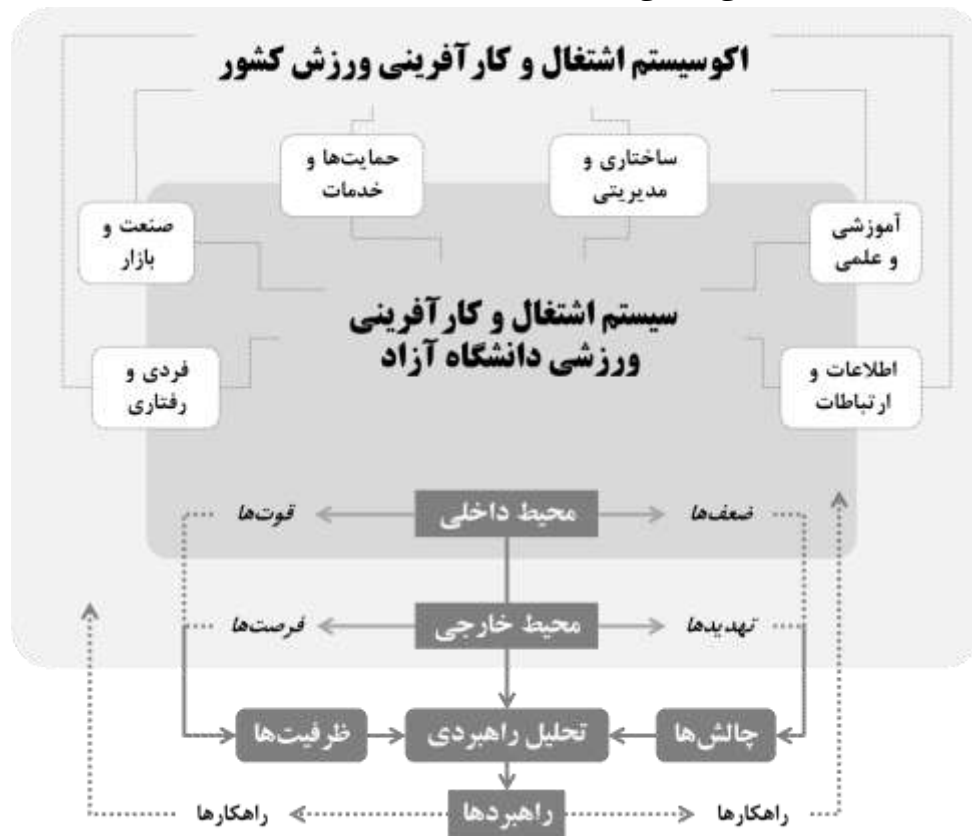
در تحقیقات خارجی اسلیپ^۱ (۲۰۰۵) در بررسی نگرش دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه هال گزارش کرد که دانشجویان از آنچه در دانشگاه آموخته اند رضایت دارند زیرا به گسترش مهارت های کاری آنان طبق انتظار کمک کرده است اما در عین حال احساس می شد فرصت اندکی برای رشد آگاهی های تجاری، کارآفرینی، مهارت های مالی و آگاهی از فرهنگ کاری وجود داشته است. در پژوهشی که هریسون و استون^۲ (۲۰۰۸) با عنوان نقش کارآفرینی در صنعت ورزش و سرگرمی انجام داده اند چنین نتیجه گیری شد: با وجود پیشرفت های بسیار و مدرنیزه شدن فن آوری که باعث ایجاد بازارهای مصرف کننده گوناگونی در دو حوزه ورزش و سرگرمی گشته، محققان و دانشمندان توجه بسیار اندکی به آن داشته اند. کلت و راسل^۳ (۲۰۰۹) عوامل مهم توسعه ورزش استرالیا را وجود کارآفرینان و سرمایه گذاری بخش خصوصی دانستند. راتن^۴ (۲۰۱۰) در تحقیقی تحت عنوان "ورزش مبتنی بر کارآفرینی: به سوی نظریه جدید کارآفرینی و مدیریت ورزشی" استدلال می کند که نیاز به ادغام بیشتری بین دو رشته مطالعاتی و تئوری کارآفرینی سنتی است. نووا^۵ (۲۰۱۵) در بررسی مهارت های کارآفرینی در دانشجویان مدیریت ورزش، چارچوبی مفهومی در مورد ضرورت توسعه قابلیت های کارآفرینی در برنامه های دانشگاهی مدیریت ورزشی ایجاد کرده است که شامل مواردی مانند شور و تعصب بالا، ایده ال گرایی و وفاداری به برند، غیرقابل پیش بینی بودن نتایج، رابطه نمادین با رسانه ها است. ویلیام^۶ و همکاران (۲۰۱۷) تأکید بیشتر بر آموزش کارآفرینی و انعکاس آن در دانشگاه و ارتباط آن با ماهیت عملی آموزش ورزش در صنعت ورزش، باعث افزایش مهارتهای کاربردی دراستفاده از دانشجویان بر اساس بازار کار شده و فرصت بیشتر در یادگیری مهارتها پیدا می کنند. مارتیز^۷ (۲۰۱۷) هدف از آموزش کارآفرینی ورزشی توسعه ویژگی های فردی دانشجویان را به طور موثر برای نیروی کار یا خود اشتغالی آماده می و کارآفرینی ورزشی ب در برنامه درسی آموزشی ورزشی فعلی می تواند وجود داشته باشد و روند توسعه بازاریابی دانشجویان تاثیر گذار می باشد. ونسا راتن^۸ (۲۰۱۸) در تحقیقی به عنوان دستورالعمل های آینده برای آموزش ورزش: به سمت یک رویکرد یادگیری کارآفرینی یافته های این مقاله نشان می دهد که آشنا کردن دانشجویان تربیت بدنی (ورزش) با آموزش کار آفرینی به توسعه و بهبود فرصت های شغلی و مهارت های اجتماعی می گردد.

عمده تحقیقات پیشین در داخل کشور، مبتنی بر روش های سنتی بوده است. در حالی که تحقیقات بین المللی روش تحلیل سوات را با سایر روش ها ترکیب می کنند و یا جنبه های تحلیلی آن را ارتقا می دهند. به طور کلی با عنایت به پیشرفت، توسعه و اقبال عمومی به تحصیل در تربیت بدنی و اشتغال در ورزش و وجود ظرفیت های مناسب در مجموعه علوم ورزشی دانشگاه آزاد، این سیستم مستلزم شناخت دقیق و صحیح وضع موجود خود و ارائه راهبرد اصولی و علمی می باشد. دستیابی به این اهداف، نیازمند تدوین تحلیل راهبردی براساس آسیب شناسی و آگاهی از رخدادهای محیط داخلی و خارجی است. لذا پژوهش حاضر در نظر دارد جایگاه استراتژیک اشتغال دانش آموختگان تربیت بدنی دانشگاه آزاد را در مدل سوات مشخص کرده و استراتژی های لازم را تدوین کند.

مساله پژوهش مبتنی بر چند سوال، ابهام و نیاز اساسی در حلقه اتصال بین نظام ورزش، اقتصاد و آموزش عالی است. ابهام و سوال شناختی و اساسی این است که چرا با وجود اینکه بیشترین فارغ التحصیل دانشگاهی رشته تربیت بدنی مربوط به دانشگاه آزاد است اما نیروی کار تربیت شده این دانشگاه دارای چالش های بسیاری بیشتری نسبت به سایر دانشگاه می باشد. نیاز اساسی این پژوهش این است که چرا میزان اشتغال پذیری در دانشجویان تربیت بدنی دانشگاه آزاد از حداقل استانداردهای ملی هم برخوردار نیست. کسب اطلاعات لازم جهت رفع ابهام، پاسخ به سوال و تأمین نیاز دانشی فوق الذکر نیازمند انجام مطالعات تخصصی است که پژوهش های قبلی کمتر اطلاعات و شناختی مناسبی در این زمینه ارائه داده اند.

۱. Sleep
 ۲. Harrison & Sutton
 ۳. Kellet & Russel
 ۴. Ratten
 ۵. Nova
 ۶. Williams
 ۷. Maritz
 ۸. Vanessa Ratten

در شکل فوق چارچوب تحلیل مفهومی پژوهش ترسیم شده است. هدف این پژوهش تحلیل راهبردی محیط داخلی و خارجی سیستم اشتغال فارغ التحصیلان تربیت‌بدنی دانشگاه آزاد براساس مولفه‌های راهبردی ظرفیتی (قوت و فرصت) و چالشی (ضعف و تهدید) می‌باشد. در این تحلیل منظرهای کلی سیستم شامل ساختاری و مدیریتی، حمایت‌ها و خدمات، آموزشی و علمی، اطلاعات و ارتباطات، صنعت و بازار، فردی و رفتاری قرار می‌گیرند.

شکل ۱. چارچوب تحلیل مفهومی پژوهش

روش‌شناسی پژوهش

روش پژوهش حاضر از نوع توصیفی-تحلیلی، از نظر هدف، کاربردی و از نظر روش جمع‌آوری داده‌ها میدانی می‌باشد. در این مطالعه، مجموعه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی به صورت یک موجودیت واحد و به مثابه یک سیستمی انگاشته می‌شود که می‌بایست با تخصیص بهینه منابع موجود و شناخت محیط درونی و بیرونی خود، متناسب با جایگاه منطقه‌ای و درجه برخورداری از قابلیت‌ها و توانمندی‌ها، به سطح قابل قبولی از اشتغالزایی دانش‌آموخته‌گان دست‌یابد. در این تحلیل راهبردی، همزمان از مفاهیم، رویکردها و روش‌های تحلیل و موقعیت‌سنجی استراتژیک استفاده شد.

جامعه آماری شامل افراد صاحب‌نظر و آگاه به ساختار و رخدادهای حوزه مجموعه تربیت‌بدنی و علوم ورزشی دانشگاه آزاد تعریف شد. نمونه آماری به تعداد ۴۶ نفر به صورت هدفمند و در دسترس از مدیران، کارشناسان و ... انتخاب گردید. مبنای تعیین تعداد نمونه براساس تعداد قابل‌کفایت در روش تحلیل سوات (بین ۳۰ تا ۶۰ نفر خیره) بود. در جدول زیر مشخصات مربوط به نمونه آماری توصیف شده است.

جدول ۱. مشخصات نمونه آماری

مجموع	زیربخش			مشخصه
۴۶ (نفر)	اساتید تربیت‌بدنی دانشگاه آزاد	مدیران دانشگاه آزاد	مسئولان مراکز مرتبط با اشتغال در ورزش	پست یا تخصص
	۲۱	۱۳	۱۲	تحصیلات
	دکتری	فوق لیسانس	لیسانس	

	۳۱	۱۰	۵	
جنسیت		مرد	زن	
		۳۲	۱۳	
سن (سال)	میانگین	بیشترین	کمترین	
	۴۴/۸۲	۶۱	۲۹	
سابقه خدمت (سال)	میانگین	بیشترین	کمترین	
	۱۵/۷۳	۳۰	۳	

ابزار پژوهش شامل مطالعه کتابخانه‌ای، مصاحبه و پرسشنامه بود. مطالعه کتابخانه‌ای: مطالعه منابع علمی، اسنادی و رسانه‌ای مرتبط با موضوع پژوهش. در این بخش با استفاده از منابع موجود کتابخانه‌ای و با استفاده از سیستم‌های جستجوی اطلاعات در اینترنت، سایر منابع فارسی و انگلیسی جمع‌آوری خواهد شد و مبانی نظری طرح به همراه سوابق طرح‌های مربوطه تدوین می‌شوند. مصاحبه به صورت اکتشافی نیمه هدایت شده با افراد خبره از جامعه آماری جهت تکمیل پرسشنامه برخاسته از مطالعه کتابخانه‌ای بود. ابزار اصلی پژوهش رسننامه محقق ساخته براساس مطالعه کتابخانه‌ای و مصاحبه حاوی مولفه‌های راهبردی با مقیاس ۵ ارزشی لیکرت (از بسیار کم = ۱ تا بسیار زیاد = ۵) بود. ارزیابی روایی محتوایی و صوری ابزار با استفاده از نظر متخصصان (۹ نفر) ارزیابی و تایید گردید. پایایی آن با استفاده از روش آلفای کرونباخ به ترتیب نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید به مقدار ۰/۸۴، ۰/۸۷، ۰/۸۶ و ۰/۹۰ محاسبه شد (SPSS^{۲۲}). از روش سوات جهت تحلیل راهبردی و کداگذاری مفهومی جهت چارچوب‌بندی یافته‌ها در منظرهای نه گانه استفاده گردید.

روش تحلیل سوات شامل چهار منظر نقاط قوت، ضعف، فرصت و تهدید است. ماتریس سوات که برای موقعیت‌سنجی راهبردی بکار برده می‌شود شامل نمره دهی ماتریس عوامل داخلی و خارجی است.

جدول ۲. نمره‌دهی ماتریس عوامل داخلی و خارجی

ماتریس عوامل خارجی (EFE) ^۱	ماتریس عوامل داخلی (IFE) ^۱
نمرات ۳ و ۴ خاص فرصت‌ها است نمرات ۱ و ۲ خاص تهدیدات است.	نمرات ۳ و ۴ خاص نقاط قوت است نمرات ۱ و ۲ خاص نقاط ضعف است
نمره ۴: فرصتی که خاص سازمان است. نمره ۳: فرصتی که رقبا هم به آن دسترسی دارند. نمره ۲: تهدیدی که رقبا را هم تهدید می‌کند نمره ۱: تهدیدی که خاص سازمان است.	نمره ۴: نقطه قوتی که خاص سازمان است نمره ۳: نقطه قوتی که رقبا هم به آن دسترسی دارند نمره ۲: نقطه ضعفی که رقبا هم دچار آن هستند. نمره ۱: نقطه ضعفی که خاص سازمان است

* نوع نمره دهی با توجه به نوع ماتریس انتخابی (تعیین و تفکیک موقعیت بین رشد، ثبات یا کاهش) صورت می‌گیرد.

در ارزیابی عوامل خارجی ابتدا عواملی که موجب فرصت می‌گردد و یا سازمان را مورد تهدید قرار می‌دهد، لیست می‌شود و سپس به این عوامل وزن یا ضریب داده می‌شود. این ضریب‌ها از صفر (بی اهمیت) تا ۱ (بسیار مهم) می‌باشند. ضریب نشان دهنده اهمیت نسبی یک عامل می‌باشد. پس از آن به قوت‌ها رتبه ۳ و ۴ و به ضعف‌ها رتبه ۱ و ۲ داده می‌شود. این عدد بیانگر میزان اثربخشی راهبردهای کنونی سازمان در نشان دادن واکنش نسبت به عامل مزبور می‌باشد. ضریب هر عامل در رتبه مربوطه ضرب می‌شود تا نمره نهایی به دست آید. مجموع این نمره‌های متعلق به هریک از متغیرها، نشان دهنده مجموع نمره‌های سازمان است که همواره بین ۱ تا ۴ متغیر است. هرچه این عدد بالاتر رود بدین معنی است که سازمان در برابر عواملی که موجب تهدید و فرصت می‌شوند بهتر واکنش نشان می‌دهد. در ماتریس ارزیابی عوامل داخلی نقاط قوت و ضعف اصلی واحدهای وظیفه‌ای سازمان را تدوین و ارزیابی می‌نماید، همچنین برای شناسایی و ارزیابی روابط بین این واحدها راه‌هایی ارائه می‌نماید. برای تهیه این ماتریس، ابتدا مهم‌ترین عواملی که دربرگیرنده نقاط قوت و ضعف سازمان می‌باشند فهرست شده و سپس به این عوامل از صفر تا ۱ ضریب داده می‌شود (ضرایب نسبی هستند و مجموع ضرایب باید ۱ شود). سپس به فرصت‌ها رتبه ۳ و ۴ و به تهدیدها رتبه ۱ و ۲ نمره داده می‌شود و برای تعیین نمره نهایی هر

^۱ Internal factor evaloins matrix

^۲ Extensioinal factor evaloins matrix

عامل، ضریب هر عامل در نمره آن ضرب می‌شود. با جمع کردن نمره‌های نهایی هر عامل، نمره نهایی سازمان مشخص می‌شود. جمع نمره‌های نهایی بین ۱ تا ۴ خواهد بود و میانگین آن‌ها ۲/۵ می‌باشد. نمرات حاصل از ماتریسهای ارزیابی عوامل داخلی و عوامل خارجی به ترتیب در ابعاد عمودی و افقی قرار می‌گیرند تا موقعیت سازمان در خانه‌های ماتریس مشخص شود. این ماتریس دارای سه ناحیه عمده است که برای هر یک از آن‌ها راهبردهای متفاوتی استفاده می‌شود. هنگامی که سازمان در خانه‌های ۱، ۲ یا ۴ قرار می‌گیرند می‌توان راهبردهای رشد را در پیش گرفت. زمانی که سازمان در خانه‌های ۳، ۵ یا ۷ قرار می‌گیرد، باید راهبردهایی با هدف حفظ و ثبات را در پیش گیرد و در صورتی که سازمان در خانه‌های ۶، ۸ یا ۹ قرار گیرد، راهبردهای کاهش را در پیش خواهد گرفت.

یافته‌های پژوهش

مولفه‌های راهبردی شامل قوت‌ها (۱۳ مولفه)، ضعف‌ها (۱۵ مولفه)، فرصت‌ها (۱۶ مولفه) و تهدیدها (۱۷ مولفه) بودند که در شش منظر؛ ساختاری و مدیریتی (۱۱ مولفه)، حمایت‌ها و خدمات (۱۰ مولفه)، آموزشی و علمی (۱۵ مولفه)، اطلاعات و ارتباطات (۷ مولفه)، صنعت و بازار (۹ مولفه) و فردی و رفتاری (۹ مولفه) چارچوب‌بندی شدند (مجموع ۶۱ مولفه راهبردی). بیشترین مولفه‌ها مربوط به منظر آموزشی و علمی (۱۵ مولفه) و بخش تهدیدها (۱۷ مولفه) بود. در واقع مجموع قوت‌ها و فرصت‌ها (به عنوان ظرفیت‌ها) از مجموع ضعف‌ها و تهدیدها (عنوان چالش‌ها) کمتر بود. جهت انجام چارچوب‌بندی ابتدا به منابع علمی و مبانی نظری موجود در این زمینه مراجعه شد و سپس توسط دو تن از متخصصان اصلاح و تأیید شد.

جدول ۳. مولفه‌های شناسایی شده به تفکیک منظرهای تحلیل راهبردی

مؤلفه	قوت‌ها (S)	فرصت‌ها (O)	ضعف‌ها (W)	تهدیدها (T)	فراوانی مؤلفه
ساختاری و مدیریتی	۱. وجود دانشکده‌ها و گروه‌های آموزشی علوم ورزشی در اکثر دانشگاه‌های آزاد کشور ۲. وجود برخی تغییرات ساختاری و مدیریتی در جهت کاهش موزای‌کاری و افزایش هم‌افزایی بین سازمانی متولی در حوزه اشتغال و کارآفرینی دانشجویان علوم ورزشی	۱. تأسیس برخی تشکیلات تخصصی در حوزه ورزش (مانند انجمن‌های علمی، کمیته اشتغال و کارآفرینی ورزشی و ..) ۲. سیاست‌های جدید توسعه علم و فناوری در کشور ۳. رشد تغییرات شیوه‌های نظارت و ارزشیابی دانشگاه‌های آزاد جهت تحریک اساتید و دانشجویان به نوآوری و عملکرد مناسب	۱. فقدان برنامه راهبردی برای توسعه اشتغال فارغ التحصیلان دانشگاه آزاد ۲. مدیریت سنتی امور آموزشی و پژوهشی در بدنه دانشگاه آزاد ۳. عدم برجسته بودن نقش اساتید دانشگاه آزاد در تربیت‌بدنی و علوم ورزشی آموزش عالی کشور	۱. وجود بروکراسی‌ها و محدودیت‌های غیر ضروری و دست و پا گیر در قوانین و مقررات مربوط به راه اندازی کسب و کار در حوزه ورزش ۲. فقدان نظام طراحی مشاغل، شرح شغل و شرایط احراز مشاغل ورزشی ۳. عدم وجود متولی مشخص در مدیریت صنعت ورزش کشور و چالش‌های متعدد در گرفتن مجوز برای مشاغل ورزشی جدید مانند روانشناسی ورزشی، طب ورزش، و ..	۱۱
حمایت‌ها و خدمات	۳. حمایت مالی و فکری از برنامه‌ها و رویدادها با محوریت اشتغال و کارآفرینی در دانشگاه آزاد ۴. وجود تجهیزات و امکانات مناسب برای کسب مهارت و پرورش در واحد های دانشگاه آزاد مانند مراکز رشد	۴. توسعه زیر ساخت های کسب و کار الکترونیکی (تجارت الکترونیکی) برای حوزه ورزش در کشور ۵. وجود تجهیزات و امکانات مناسب برای کسب مهارت و پرورش در همه استان‌ها مانند پارک‌های علم و فناوری	۴. کمبود منابع مالی و سرمایه‌گذار کافی برای ورود دانشجویان صاحب ایده به فرآیند تجاری سازی در دانشگاه آزاد ۵. عدم تأمین خدمات لازم برای دانشجویان فعال و مستعد و روی آوردن آنان به روابط قدرت و ثروت ۶. کمبود منابع مالی برای حمایت از اشتغال و آمادگی دانشجویان و فارغ التحصیلان دانشگاه آزاد	۴. عدم وجود قوانین و ساختارهای حمایت تجاری در ورزش کشور ۵. فقدان تمایل مناسب سرمایه گذاران به ایده‌ها و کسب و کارهای دانشجویی حوزه ورزش ۶. خصوصی‌سازی و برون‌سپاری در ورزش به شیوه نامناسب	۱۰

آموزشی و علمی	اطلاعات و ارتباطات	صنعت و بازار	فردی و رفتاری	فراوانی
<p>۵. ارائه واحدهای مرتبط با اشتغال و کارآفرینی به دانشجویان تربیت بدنی</p> <p>۶. گسترش دوره های تحصیلات تکمیلی در رشته علوم ورزشی</p> <p>۷. عملی بودن بخش زیادی از دروس رشته علوم ورزشی و ارتقای آمادگی کار در بازار ورزش</p> <p>۸. تعدد و تنوع بالای فعالیت‌های آموزشی و رشته‌های ورزشی در دانشگاه آزاد به عنوان یک ظرفیت‌سازی اشتغالی</p>	<p>۹. افزایش نرم افزارهای کاربردی ورزشی مانند استعدادیابی، آمادگی جسمانی و... و اماکن دسترسی دانشجویان و فارغ التحصیلان</p>	<p>۱۰. افزایش برگزاری نمایشگاه‌ها و جشنواره‌ها برای معرفی و عرضه کالا و خدمات ورزشی</p> <p>۱۱. وجود تعداد زیادی از انواع اماکن، رویدادها و مراکز ورزشی در بدنه دانشگاه آزاد</p>	<p>۱۲. وجود نگرش مثبت و انگیزه بالای دانشجویان دانشگاه آزاد به کار و اشتغال</p> <p>۱۳. رشد پیگیری دانشجویان و دانش آموختگان علوم ورزشی به یادگیری مهارت‌های کسب و کار و اشتغال و پیگیری آن تا دستیابی به اشتغال در چند سال اخیر</p>	۱۳
<p>۶. افزایش برگزاری دوره‌های مرتبط با اشتغال و کسب و کار در ورزش در سراسر کشور</p> <p>۷. ارتقای جایگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی در نظام آموزش عالی</p> <p>۸. رشد فزاینده پژوهش در زمینه اشتغال و کارآفرینی ورزشی در یک دهه اخیر</p> <p>۹. افزایش انعطاف در برنامه ریزی درسی و سرفصل های آموزشی رشته تربیت‌بدنی جهت تطبیق با نیازهای بازار کار ورزش در چند سال اخیر</p>	<p>۱۰. رشد برخی صفحات رسانه‌ای در زمینه کارایی ورزشی و اطلاع رسانی دوره‌های آموزشی ورزشی</p> <p>۱۱. افزایش سطح سواد علمی، رسانه‌ای و فناوری در جامعه ورزش و گسترش فضای علمی مجازی و الکترونیکی مربوط به ورزش</p>	<p>۱۲. وجود ظرفیتهای فراوان برای پذیرش مشاغل و کسب و کارهای ورزشی نو در جامعه و صنعت</p> <p>۱۳. ارتقای جایگاه صنعت ورزش در اقتصاد ملی</p> <p>۱۴. رشد نسبتاً زیاد تقاضا برای محصولات و خدمات ورزشی در جامعه</p>	<p>۱۴. نداشتن برنامه تحصیلی شغلی دانشجویان رشته تربیت بدنی دانشگاه آزاد</p> <p>۱۵. کمبود دانش و مهارت‌های اشتغال و کارآفرینانه در اساتید و مدرسان رشته تربیت بدنی دانشگاه آزاد</p>	۱۵
<p>۷. میان رشته‌ای بودن ورزش و امکان همکاری تخصص‌ها و رشته‌های مختلف در آن</p> <p>۸. کمبود منابع آموزشی کاربردی در حوزه اشتغال و کارآفرینی در ورزش</p> <p>۹. عدم توجه به شناسایی و پرورش استعداد‌های شغلی ورزشی در ترم‌های تحصیلی ابتدایی دانشجویان دانشگاه‌های ایران</p> <p>۱۰. فقدان شرایط مناسب در دانشگاه‌ها جهت نوآوری و بکارگیری شیوه‌های نوین در تدریس توسط مدرسین</p>	<p>۱۱. عدم وجود بانک اطلاعاتی و رسانه‌های معتبر در زمینه صنعت و اقتصاد ورزش و مواردی مانند مشاغل، کسب و کارها</p> <p>۱۲. عدم آشنایی اساتید و دانشجویان تربیت‌بدنی با اجزاء اکوسیستم کارآفرینی و اشتغال ملی و منطقه‌ای</p>	<p>۱۳. وجود مشکلات اقتصادی در زمینه راه اندازی کسب و کارهای کارآفرینانه و عدم امکان تمرکز کافی برای برنامه‌ریزی دانشجویان (به ویژه در مورد جوانانی با خانواده‌های کم درآمد)</p> <p>۱۴. غلبه میل به واردات محصولات نهایی و بهره‌گیری از توان خارجی در مقابل میل به تولید داخلی در صنعت ورزش کشور</p>	<p>۱۵. افزایش مهاجرت متخصصان، دانشجویان توانمند و قهرمانان ورزشی به خارج از کشور</p> <p>۱۶. تمایل جوانان تحصیلکرده دانشگاهی به مشاغل رسمی و دولتی</p> <p>۱۷. نبود فرهنگ کاری تیمی برای ایده‌های شغلی و کارآفرینی در بین دانشجویان و فارغ التحصیلان کشور</p>	۱۷
<p>۷. عدم فرهنگ‌سازی مناسب خلأ، اشتغال، نوآوری و کارآفرینی در گروه‌های آموزشی تربیت بدنی دانشگاه آزاد</p> <p>۸. برگزاری صوری و فاقد کیفیت درس‌هایی مانند اشتغال، کارآفرینی، کارورزی، و ... در مقاطع تحصیلی علوم ورزشی دانشگاه آزاد</p> <p>۹. بدون کنکور شدن رشته تربیت بدنی و حذف آزمون عملی در کنار کاهش ورود دانشجویان توانمند به دانشگاه آزاد</p>	<p>۱۰. فقدان ارتباط نزدیک بین مجموعه علوم ورزشی دانشگاه‌های آزاد با صنعت ورزش کشور</p>	<p>۱۵. برجسته بودن نقش اساتید تربیت‌بدنی در بسیاری از بخش‌های دانشگاه آزاد</p> <p>۱۶. افزایش سطح تسلط بر مهارت‌های نرم مانند IT، زبان لاتین، شبکه‌سازی و.. در بین جامعه دانشجویان و فارغ التحصیلان علوم ورزشی در چند سال اخیر</p>	۱۶	
۱۵	۷	۹	۹	۶۱

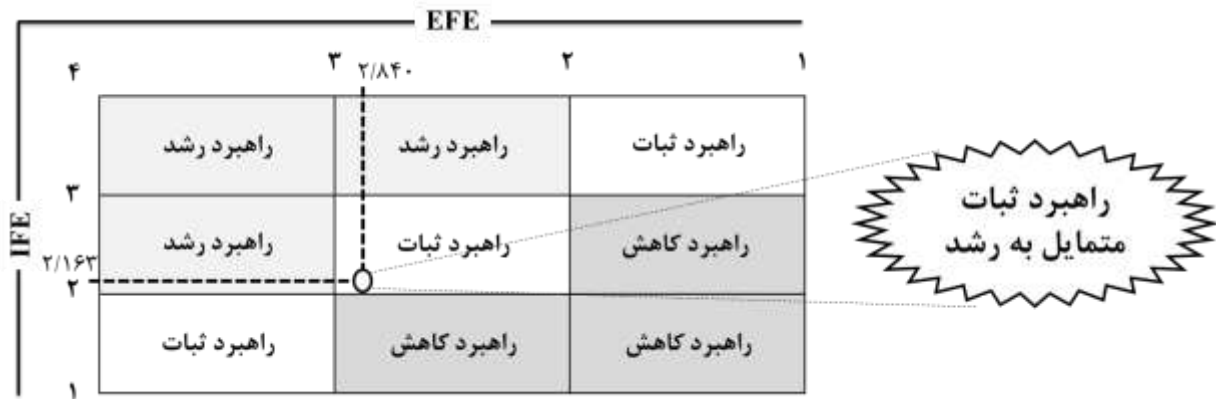
جهت تشخیص و تبیین موقعیت استراتژیک براساس مولفه‌های راهبردی، ماتریس عوامل داخلی و خارجی به صورت جداول زیر محاسبه شد (توضیحات این روش و مراحل محاسبه آن در بخش روش‌شناسی آورده شده بود).

جدول ۴. ماتریس ارزیابی عوامل داخلی (IFE) و عوامل خارجی (EFE)

ماتریس ارزیابی عوامل خارجی (EFE)	ماتریس ارزیابی عوامل داخلی (IFE)
----------------------------------	----------------------------------

نمره (امتیاز وزنی)	امتیاز (رتبه)	وزن (ضریب)	میانگین	مؤلفه	نمره (امتیاز وزنی)	امتیاز (رتبه)	وزن (ضریب)	میانگین	مؤلفه
۰/۱۴۸	۴	۰/۰۲۷	۳/۴۴	O _۱	۰/۰۹۶	۳	۰/۰۳۲	۳/۵۲	S _۱
۰/۰۳	۳	۰/۰۳	۳/۳۴	O _۲	۰/۰۹۵	۳	۰/۰۳۲	۳/۵۸	S _۲
۰/۰۳۸	۳	۰/۰۳۸	۳/۵۰	O _۳	۰/۰۹۶	۳	۰/۰۳۲	۳/۵۲	S _۳
۰/۰۳	۳	۰/۰۳۲	۳/۴۱	O _۴	۰/۰۹۴	۳	۰/۰۳۲	۳/۵۳	S _۴
۰/۱۶۸	۴	۰/۰۴۲	۳/۹۲	O _۵	۰/۰۶۲	۴	۰/۰۳۱	۳/۳۸	S _۵
۰/۱۲۳	۳	۰/۰۴۱	۳/۷۸	O _۶	۰/۱۰۵	۳	۰/۰۳۵	۳/۸۲	S _۶
۰/۱۲۶	۳	۰/۰۴۲	۳/۷۶	O _۷	۰/۱۳۶	۴	۰/۰۳۴	۳/۸۰	S _۷
۰/۱۶	۴	۰/۰۴	۳/۷۳	O _۸	۰/۱۰۲	۳	۰/۰۳۴	۳/۷۴	S _۸
۰/۱۲	۳	۰/۰۴	۳/۷۴	O _۹	۰/۰۹۹	۳	۰/۰۳۳	۳/۷۰	S _۹
۰/۱۵۶	۴	۰/۰۳۹	۳/۶۷	O _{۱۰}	۰/۰۹۸	۳	۰/۰۳۳	۳/۶۸	S _{۱۰}
۰/۱۱۷	۳	۰/۰۳۹	۳/۶۶	O _{۱۱}	۰/۰۹۶	۳	۰/۰۳۲	۳/۷۱	S _{۱۱}
۰/۱۱۴	۳	۰/۰۳۸	۳/۶۴	O _{۱۲}	۰/۱۳۲	۴	۰/۰۳۳	۳/۶۶	S _{۱۲}
۰/۱۱۳	۳	۰/۰۳۸	۳/۵۹	O _{۱۳}	۰/۱۳۳	۴	۰/۰۳۳	۳/۶۰	S _{۱۳}
۰/۰۶۷	۴	۰/۰۳۳	۳/۵۴	O _{۱۴}	۰/۰۳۴	۱	۰/۰۳۴	۳/۷۴	W _۱
۰/۰۶۶	۴	۰/۰۳۴	۳/۷۶	O _{۱۵}	۰/۰۳۳	۱	۰/۰۳۳	۳/۷۰	W _۲
۰/۰۳۲	۳	۰/۰۳۲	۳/۴۷	O _{۱۶}	۰/۰۶۸	۲	۰/۰۳۴	۳/۷۲	W _۳
۰/۰۳۹	۱	۰/۰۳۹	۳/۶۶	T _۱	۰/۰۶۶	۲	۰/۰۳۳	۳/۶۰	W _۴
۰/۰۸	۲	۰/۰۴	۳/۷۴	T _۲	۰/۰۶۷	۲	۰/۰۳۳	۳/۶۸	W _۵
۰/۰۹۹	۱	۰/۰۳۳	۳/۶۰	T _۳	۰/۰۳۲	۱	۰/۰۳۲	۳/۵۸	W _۶
۰/۰۳۵	۱	۰/۰۳۵	۳/۸۴	T _۴	۰/۰۶۴	۲	۰/۰۳۲	۳/۵۸	W _۷
۰/۰۹۹	۱	۰/۰۳۳	۳/۶۸	T _۵	۰/۰۶۲	۲	۰/۰۳۱	۳/۴۰	W _۸
۰/۰۷۸	۲	۰/۰۳۹	۳/۶۰	T _۶	۰/۰۴	۱	۰/۰۴	۴/۴۶	W _۹
۰/۰۴۴	۱	۰/۰۴۴	۴/۰۶	T _۷	۰/۰۵	۱	۰/۰۴	۴/۴۴	W _{۱۰}
۰/۰۴۱	۱	۰/۰۴۱	۳/۸۴	T _۸	۰/۰۳۵	۱	۰/۰۳۵	۳/۸۴	W _{۱۱}
۰/۰۸۶	۲	۰/۰۴۳	۳/۸۰	T _۹	۰/۰۶۹	۲	۰/۰۳۴	۳/۷۸	W _{۱۲}
۰/۰۸۲	۲	۰/۰۴۱	۳/۸۲	T _{۱۰}	۰/۰۶۸	۲	۰/۰۳۴	۳/۷۲	W _{۱۳}
۰/۰۸	۱	۰/۰۴	۳/۷۴	T _{۱۱}	۰/۰۶۶	۲	۰/۰۳۳	۳/۶۴	W _{۱۴}
۰/۰۸۲	۲	۰/۰۴۱	۳/۷۶	T _{۱۲}	۰/۰۶۵	۲	۰/۰۳۳	۳/۶۶	W _{۱۵}
۰/۰۸	۲	۰/۰۴	۳/۷۰	T _{۱۳}	مجموع				
۰/۰۷	۲	۰/۰۴	۳/۶۸	T _{۱۴}	۲/۱۶۳				
۰/۰۸	۲	۰/۰۴	۳/۷۰	T _{۱۵}					
۰/۰۷۸	۲	۰/۰۳۹	۳/۵۱	T _{۱۶}					
۰/۰۷۹	۲	۰/۰۳۹	۳/۶۴	T _{۱۷}					
۲/۸۴۰	مجموع								

براساس جدول فوق مجموع نمره (امتیاز) عوامل داخلی در ماتریس ارزیابی ۲/۳۲۵ و مجموع نمره (امتیاز) عوامل خارجی در ماتریس ارزیابی نیز ۲/۹۵۲ می‌باشد. به‌منظور تشکیل این ماتریس، نمرات حاصل از ماتریسهای ارزیابی عوامل داخلی و عوامل خارجی به ترتیب در ابعاد عمودی و افقی قرار می‌گیرند تا موقعیت سازمان در خانه‌های ماتریس مشخص شود. با توجه به شکل ۱ مختصات موقعیت راهبردی در خانه (۵) منظر ثبات نزدیک به رشد قرار می‌گیرد، بدین معنی که باید راهبردهایی با هدف حفظ و ثبات متمایل به رشد را در پیش گیرد.

شکل ۱. ماتریس ارزیابی موقعیت استراتژیک نه گانه (مدل دیوید)

در نهایت براساس موقعیت شناسایی شده راهبردهای زیر شناسایی و چارچوب بندی شد.

منظر	استراتژی (ثبات بخش با رویکرد رشد)	راهکارهای پیاده سازی
ساختاری و مدیریتی	نظامندسازی فعالیت های پراکنده اشتغال و کارآفرینی دانشجویان و دانش آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد و کارآمدسازی سیستم اجرایی آن	<ul style="list-style-type: none"> - جهت دهی و هدایت تقاضای شغلی دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه آزاد به سمت اولویت های مدیریت شده - تدوین الگوی تقسیم کار ملی و بین سازمانی برای اشتغالزایی دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه آزاد به منظور جلوگیری از فعالیت های مشابه جزیره ای و موازی - تأسیس و توسعه موسسات واسط برای تولید و خدمات ورزشی نیمه صنعتی از تحقیقات کاربردی - تشکیل انجمن اشتغال و کارآفرینی دانشجویان و دانش آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد - ظرفیت شناسی و ظرفیت سازی از طریق مبادله تفاهمنامه های همکاری با سازمان های مرتبط و تلاش برای عملیاتی نمودن آنها - تشکیل اتاق های فکر و کمیسیون های دائمی مشورتی
حمایت و خدمات	پایدارسازی و تنوع بخشی به منابع و امکانات آموزشی و تأمین فعالیت های اشتغالزایی و کارآفرینی دانش آموختگان علوم ورزشی	<ul style="list-style-type: none"> - اختصاص پاداش به افراد فعال در زمینه اشتغال و کارآفرینی دانشجویان و دانش آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد - کمک به تجاری سازی فعالیت های تحقیقاتی دانشجویان و دانش آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد - حمایت های مالی و اعتباری در زمینه فعالیت های مرتبط با خوداشتغالی، کارآفرینی و تعاونی های دانش آموختگان (اعطای وام های خود اشتغالی) - واگذاری فضاهای های ورزشی دانشگاه آزاد به شرکت ها و تعاونی های متشکل از فارغ التحصیلان علوم ورزشی آن - تشویق به ایجاد شرکت توسط تیم های مختلف از فارغ التحصیلان علوم ورزشی و اولویت دادن به این شرکت ها - ایجاد سازوکارهایی جهت استفاده از ظرفیت های محیطی در جامعه جهت تأمین منابع برنامه ها
علمی و آموزشی	ترویج فرهنگ دانش محوری و ارتقای کیفی روش های آموزش اشتغال و کارآفرینی برای دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه آزاد	<ul style="list-style-type: none"> - بازنگری در معیارهای ارزیابی عملکرد اساتید و دانشجویان تحصیلات تکمیلی با هدف افزایش گرایش آن ها به حوزه صنعتی و اجرایی - جلب حمایت درونی و بیرونی از برنامه های کارآفرینی و اشتغال ورزشی از طریق توجیه ارزش ها و کارکردهای این برنامه ها - مشارکت کارآفرینان ورزشی در تدوین برنامه های درسی کارآفرینی - برگزاری مستمر، هدفمند و نظام مند برنامه ها و رویدادهای اشتغال و کارآفرینی ورزشی دانشگاه آزاد - بازنگری مداوم در برنامه های آموزشی و محتوای دروس دانشگاهی با هدف افزایش کیفیت و تناسب برنامه های آموزشی با بازار کار - برگزاری جشنواره دانشجویان و دانش آموختگان علوم ورزشی کارآفرین و متخصص دانشگاه آزاد - توسعه آموزش های عملی، کاربردی و مورد نیاز بازار کار و حذف دروس غیر کاربردی - برگزاری سمینارها و جلسات مشترک بین دانشگاه ها و مراکز کاری - تعیین رویکردها، اهداف و راهبردهای علمی در اشتغالزایی برای دانش آموختگان علوم ورزشی و تعیین اولویت های این درس، که اساتید، مدیران و کارکنان باید به آن پایبند باشند.

اطلاعات و ارتباطات	توسعه کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات از طریق پیاده سازی سیستم مدیریت دانش و ارتقای کمی فناوری‌های آموزشی
صنعت و بازار	- ایجاد یک شبکه تعاملی و ارتباطی با مراکز مختلف مرتبط با اشتغال و کارآفرینی دانش آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد جهت کاهش موانع
فردی و رفتاری	- اجرای الگوی منتورینگ اشتغال و کارآفرینی ورزشی در دانشگاه آزاد با تاکید گروه‌های فعال دانشجویی

بحث و نتیجه‌گیری

بحث اشتغال دانش آموختگان علوم ورزشی علاوه بر مورد بحث بودن اما هنوز دارای خلاءهای دانشی و ابهامات اجرایی زیادی وجود دارد. از این رو در پژوهش حاضر سعی شد تا با تجمیع دانش مکتوب و شفاهی (مطالعه منابع و مصاحبه با افراد) موجود چارچوبی برای تحلیل سیستم اشتغال مبتنی بر کارآفرینی برای فارغ التحصیلان تربیت‌بدنی دانشگاه آزاد به عنوان بیشترین جمعیت دانشجوی تربیت‌بدنی نسبت به دانشگاه‌های دولتی، پیام‌نور، غیرانتفاعی و فرهنگیان را ارائه دهد. از این رو از روش تحلیل راهبردی مبتنی بر چارچوب تحلیل اکوسیستمی استفاده گردید. در این پژوهش دو نوآوری مدنظر قرار گرفته است: یکی چارچوب‌بندی مولفه‌ها براساس حوزه‌های عملکردی و دیگر در نوع ماتریس ارزیابی موقعیت استراتژیک.

۶۱ مولفه راهبردی شامل قوت‌ها، ضعف‌ها، فرصت‌ها و تهدیدها بودند که بیشترین مولفه‌ها مربوط به بخش تهدیدها (۱۷ مولفه) بود. در تحقیقات پیشین برومند (۱۳۹۰) و تاجی (۱۳۹۳) مولفه‌های بیشتری را شناسایی و بررسی کرده بودند. نتیجه‌گیری اصلی از این یافته‌ها این است که به طور کلی مولفه‌های شناسایی شده نشان دهنده برآیند ادارک متخصصان نظرخواهی شده هستند و فراوانی و نوع مولفه‌ها، حاکی از مصادیق واقعی در اشتغال و کارآفرینی دانش برای مثال اینکه عمده مولفه‌ها مربوط به بخش چالش‌ها و به ویژه تهدیدها بوده نشان دهنده و بازتاب دهنده مشکلات محیطی در نظام آموزش عالی، صنعت ورزش، نظام اشتغال است که مهم‌ترین دلیل آن نیز شرایط بحران اقتصادی کشور است.

موقعیت راهبردی در خانه وسط در منظر ثبات نزدیک به رشد قرار گرفت، بدین معنی که باید راهبردهایی با هدف حفظ و ثبات متمایل به رشد را در پیش گیرد. در تحقیق برومند (۱۳۹۰) منطقه Wt و در پژوهش تاجی (۱۳۹۳) منطقه SO گزارش شده بود. این موقعیت شناسایی نشان از این دارد که علاوه بر مشکلات مختلف در اشتغال و کارآفرینی دانش آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد اما به صورت کلی روند فعلی آن به پایداری نسبی رسیده و جهت‌گیری کلی آن متمایل به رشد و توسعه است.

مولفه‌های راهبردی بر اساس شش منظر؛ ساختاری و مدیریتی، حمایت‌ها و خدمات، آموزشی و علمی، اطلاعات و ارتباطات، صنعت و بازار و فردی و رفتاری نیز چارچوب‌بندی شدند. به صورت کلی می‌توان گفت که چالش‌های شناسایی شده از یک طرف با همدیگر در ارتباط علی معلولی هستند و از طرف دیگر مجموع آن‌ها بیانگر ضعف‌های اکوسیستم محیطی اشتغال و کارآفرینی است. از این رو بررسی نظریه اکوسیستم کارآفرینی در ورزش (فرهمندمهر، ۱۳۹۶) چالش‌ها، فرصت‌ها و عوامل تعیین کننده کارآفرینی و اشتغال در ورزش و به ویژه ورزش پرورشی را می‌توان به صورت حلقه‌های علی معلولی از یک اکوسیستم در نظر گرفت که فعالیت‌های کارآفرینانه و شغلی در بستر آن اتفاق می‌افتد. بنابراین در اقدام برای رفع چالش‌های مذکور ضمن توجه به اولویت اهمیت آن‌ها باید به روابط بین آن‌ها و سایر اجزای اکوسیستم ورزش پرورشی توجه نمود

بیشترین مولفه‌ها مربوط به منظر آموزشی و علمی (۱۵ مولفه) بود. اینکه بیشتر مولفه‌های مربوط به حوزه علمی و آموزشی است نشان از این دارد که از یک طرف ماهیت اصلی اشتغال و کارآفرینی یک مقوله علمی و آموزشی است بنابراین بسیار اهمیت دارد. در واقع انتظار اصلی جامعه و بازار از دانشگاه کارکردها و پیامدهای آماده‌سازی شغلی می‌باشد. فراهانی و همکاران (۱۳۹۳) تعیین اثر عوامل آموزشی بر اشتغال فارغ التحصیلان کارشناسی ارشد تربیت بدنی عامل تقویت برنامه‌های خوداشتغالی، جذب دانشجویان بر اساس نیازهای آموزشی واقعی جامعه در اولویت قرار داشتند. واقفی نظری و همکاران (۱۳۹۴) در نشان دادند که دانشجویان تربیت بدنی فراهم آوردن زمینه‌های مناسب برای آزادی عمل و نشان دادن قابلیت‌ها و توانایی‌ها به وسیله شغل آینده خود را انتظار دارند و تعداد کمی از آنها نقش آموزش‌های نظری را در آینده شغلی مؤثر می‌دانند. ونسا راتن (۲۰۱۸) در تحقیقی نشان می‌دهد که آشنا کردن دانشجویان تربیت بدنی با آموزش کارآفرینی به توسعه و بهبود فرصت‌های شغلی و مهارت‌های اجتماعی می‌گردد. مارتیز (۲۰۱۷) هدف از آموزش کارآفرینی ورزشی توسعه ویژگی‌های فردی دانشجویان را به طور مؤثر برای نیروی کار یا خوداشتغالی آماده می‌ و کارآفرینی ورزشی ب در برنامه درسی آموزشی ورزشی فعلی می‌تواند وجود داشته باشد و روند توسعه بازاریابی دانشجویان تاثیر گذار می‌باشد. از این رو در منظر علمی و آموزشی راهبرد ترویج فرهنگ دانش‌محوری و ارتقای کیفی روش‌های آموزش اشتغال و کارآفرینی برای دانشجویان علوم ورزشی دانشگاه آزاد پیشنهاد شد.

در تفسیر نتایج منظر ساختاری و مدیریتی می‌توان گفت که بسترسازی اشتغال و کارآفرینی حیطة مشترک بسیاری از سازمان‌های آموزشی و حمایتی مختلف است. سیستم اشتغال و کارآفرینی به مثابه ظرف فعالیت‌های است که تمام فرایندها در آن جریان دارد و بر رفتار متقاضیان اشتغال و کسب و کار اثر می‌گذارد. بنی اسدی (۱۳۹۵) بررسی ارزیابی شاخص‌های کارآفرینی در دانشکده‌های تربیت بدنی کشور نشان داد که هیچ کدام از شاخص‌های کارآفرینی در دانشکده‌های تربیت بدنی در وضعیت مطلوب قرار ندارند. از بین شاخص‌های مورد بررسی شاخص وجود چشم انداز و مأموریت از وضعیت مناسب تر و شاخص بین المللی سازی در وضعیت نامناسبی قرار داشت. تجربیات موجود نشان داده است که یک سازمان با امکانات گسترده و توانمندی فراوان به تنهایی نمی‌تواند موجب اشتغالزایی پایدار برای دانش‌آموختگان شود؛ زیرا اشتغال یک محصول اجتماعی و یک فرآورده بین بخشی و خروجی کل جامعه است (برومند، ۱۳۹۰). بنابراین یکی از دلایل عمده ناکارایی برنامه‌های فعلی تک نهادی بودن، جزیره‌ای عمل کردن و نداشتن اطلاعات راهبردی و نقشه نظام‌مند کلی نگر در این حوزه است و لازم است تحقیقات تخصصی در این حوزه انجام شود. از این رو راهبرد نظام‌سازی فعالیت‌های پراکنده اشتغال و کارآفرینی دانشجویان و دانش‌آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد و کارآمدسازی سیستم اجرایی آن پیشنهادی شد

در تفسیر نتایج منظر حمایت و خدمات می‌توان گفت که این احتمالاً حمایت‌ها و خدمات موجود در اکوسیستم کارآفرینی ورزش کشور هنوز به طور مناسب به دانشجویان و دانش‌آموختگان معرفی نشده است. علاوه بر این محدودیت‌های زیادی هم در تامین و ارائه حمایت و خدمات وجود دارد. ابوالفضل فراهانی و همکاران (۱۳۹۲) در تحلیل اشتغال فارغ التحصیلان کارشناس ارشد تربیت بدنی دانشگاه‌های نشان دادند که عامل شرایط و امکانات تحصیلی بسیار تعیین کننده هستند. از این رو راهبرد پایدارسازی و تنوع بخشی به منابع و امکانات آموزشی و تأمین فعالیت‌های اشتغالزایی و کارآفرینی دانش‌آموختگان علوم ورزشی یک ضرورت در این منظر است. جهت تفسیر یافته‌های منظر اطلاعات و ارتباطات ابتدا باید عنوان کرد که مقدمه و پایه مدیریت کارآمد، داشتن اطلاعات مناسب است و دستیابی به اطلاعات مورد نیاز از طریق دانش و فناوری امکان پذیر است بنابراین وجود نظام اطلاعاتی و ارتباطی کارآمد برای مدیریت اشتغال دانش‌آموختگان اهمیت فراوانی دارد. عیدانی (۱۳۹۵) در بررسی شایستگی‌های کانونی شغلی دانشجویان ورودی و خروجی تربیت‌بدنی دانشگاه‌های دولتی شهر تهران نشان داد که از نظر شایستگی‌های انتخاب شغل، دستیابی به شغل، اساسی و رهبری و پیشرفت فردی در وضعیت مطلوبی قرار ندارند. مرادی (۱۳۹۷) در بررسی اشتغال پذیری دانشجویان تحصیلات تکمیلی رشته تربیت بدنی نشان می‌دهند که دانشجویان به دلیل آگاهی محیطی پایین ادراک اشتغال پذیری در وضعیت مطلوبی ندارد. وجود سیستم‌های دانش‌محور و جنبه‌های فناوری محورانه در برگزاری رویدادها و کلاس‌های آموزشی نقش تعیین کننده‌ای در کیفیت و اثربخشی عملکرد دارد. از این رو راهبرد توسعه کاربرد فناوری اطلاعات و ارتباطات از طریق پیاده سازی سیستم مدیریت دانش و ارتقای کمی فناوری‌های آموزشی پیشنهاد شد

در بررسی منظر صنعت و بازار می‌توان گفت که می‌توان گفت از آنجا که هدف اصلی طراحی و بازطراحی ساختار بازار و صنعت در پاسخ‌های به تغییرات و نیازهای جامعه مصرف است تا در رفع انواع مشکلات مختلف در نهایت اقدامات کلان مدیریتی نقش اصلی را ایفا کند. نوع، دامنه و زمان تغییر در اثربخش بودن و کارکردهای آن بسیار تاثیر گذار است. محمد رضا برومند و همکاران (۱۳۹۲) در

مطالعه دیدگاه دانشجویان و دانش آموختگان رشته تربیت بدنی نشان داد نگرش آن‌ها نسبت به بازار کار چندان پیشبرنده نیست. رضوی (۱۳۹۶) در تدوین نظام اشتغال فارغ التحصیلان تربیت بدنی گزارش کرد که راهبرد خصوصی سازی در این زمینه بسیار اثرگذار است. ویلیام و همکاران (۲۰۱۷) تأکید بیشتر بر ارتباط دانشجویان تربیت بدنی دانشگاه‌ها با صنعت ورزش، را عامل افزایش مهارت‌های کاربردی برای بازار کار معرفی می‌کند. معمولاً علاوه بر این که یکی از اصول اساسی در اشتغال و کارآفرینی مباحث مربوط به شبکه‌سازی و ارتباطات است اما به نظر می‌رسد عمده این آمار و شواهد مربوطه به جنبه‌های رابطه‌گرایی و توسل به استفاده ابزاری قلمداد می‌شود اشاره دارد از این رو راهبرد ایجاد یک شبکه تعاملی و ارتباطی با مراکز مختلف مرتبط با اشتغال و کارآفرینی دانش آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد جهت کاهش موانع پیشنهاد شد

در ارتباط با تحلیل منظر فردی و رفتاری این پژوهش می‌توان گفت که با توجه به وضعیت بحرانی اقتصاد کشور و نیمه‌کار موندن بسیاری از برنامه‌های فرهنگی آموزشی، دانش آموختگان باید خودمحورتر از قبل به دنبال ارتقای خود باشند. یوری و همکاران (۲۰۱۳) در بررسی برنامه درسی دوره کارشناسی تربیت بدنی هیچ تأثیری بر بهبود توانایی‌های کارآفرینانه آنان نداشته است. مهدی گودرزی و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی تحت عنوان تحلیل عوامل رفتاری موثر در ارتقاء کارآفرینی دانشجویان مدیریت کشور نقش دارند. علاوه بر این ترتیب اولویت عوامل رفتاری محیطی، تخصصی، تجاری و مدیریتی در ارتقاء کارآفرینی دانشجویان مدیریت کشور نقش دارند. علاوه بر این معمولاً تغییرات رفتاری باهدف رشد و ارتقاء فردی انجام می‌گیرد، چون رفتار نه می‌تواند به صورت نامحدود رشد کند و نه می‌تواند شکل اصلی خود را کماکان حفظ کند. سبک زندگی و برنامه‌ریزی تحصیلی مبتنی بر اشتغال و کارآفرینی برای دانشجویان متقاضی در را می‌توان به صورت یه متغیر محوری در نظر گرفت. از این رو راهبرد اجرای الگوی منتورینگ اشتغال و کارآفرینی ورزشی در دانشگاه آزاد با تأکید گروه‌های فعال دانشجویی پیشنهاد شد.

براساس مبانی بحث شده و یافته‌های پژوهش می‌توان به تحلیلی جامع در ارتباط با ساختار اشتغال و کارآفرینی دانش آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد پرداخت. با توجه به موقعیت استراتژیک شناسایی شده اشتغال و کارآفرینی دانش آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد در منطقه ثبات نزدیک به رشد دارد و مدیریت تربیت بدنی و ورزش دانشگاه آزاد بایستی با یک رویکرد محافظه‌کارانه به مدیریت شرایط موجود و بهبود شاخص‌های عملکردی بپردازد. اینکه اشتغال چالشی فراگیر در جامعه است؛ ساختار استراتژیک ارائه شده می‌تواند به خوبی ظرفیت ابعاد مختلف آن را نشان دهد. در پژوهش حاضر سعی شد مولفه‌های اساسی در اشتغال و کارآفرینی دانش آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد را تحلیل و آینده‌نگری کند. برپایه پژوهش حاضر می‌توان فرایند اشتغال و کارآفرینی دانش آموختگان علوم ورزشی دانشگاه آزاد را تجزیه و تحلیل کرد و به چارچوب جدیدی دست یافت که مبتنی بر اصول علمی است.

سیستم آموزشی دانشگاه آزاد با چالش‌های اساسی از جمله بی جهت بودن روند توسعه و بی ارتباط بودن آن با ویژگی‌های ذاتی این نهاد می‌باشد. از سوی دیگر وابستگی مستقیم بسیاری از ابعاد سیستم به بیرون از خود موجب ضعف پیوندهای پسین این بخش شده که کمترین تأثیر آن ضعیف ماندن خروجی‌های آن مانند فارغ التحصیلان است. از طرفی دیگر مرور مطالعات و شواهد مختلف نشان می‌دهد که فقدان سیاست‌ها، خط‌مشی‌های راهبردی، عدم هماهنگی بین بخش‌ها، ناکافی بودن منابع مادی، کمبود منابع انسانی و عدم نظارت کافی از جمله مهم‌ترین نارسایی‌های اشتغال و کارآفرینی فارغ التحصیلان محسوب می‌شوند. تحلیل و برنامه‌ریزی راهبردی این امکان را ایجاد می‌کند تا با ایجاد پیوندهای پسین و پیشین، بر ارتقای سیستم مذکور تمرکز شود.

منابع

۱. Adly, Kiomert. (۲۰۱۹). The Impact of Social Entrepreneurship on Employment of Physical Education Graduates of Payame Noor University, Master of Sport Management Thesis, Payame Noor University of Tehran, (Persian)
۲. Ashouri, Taghi. (۲۰۱۹). Assessing Job Opportunities and Entrepreneurship in the Sport Industry (Case Study of Sport Services), PhD Thesis, Mazandaran University. (Persian)
۳. Bani Asadi, Goddess. (۲۰۱۶). Evaluation of Entrepreneurship Indicators in Physical Education Faculties of Iran Faculty of Physical Education and Sport Sciences. Kerman Shahid Bahonar University. (Persian)
۴. Boroumand, mohammad reza. (۲۰۱۱). Strategic Analysis of Employment Status of Physical Education and Sport Graduates. Doctoral dissertation, University of Guilan. (Persian)

۵. Iran Employment Document. (۲۰۱۶). Documentation Center of the Ministry of Cooperation, Labor and Social Welfare. (Persian)
۶. David, Fred R. (۲۰۱۶). Handbook of Strategic Management, published by the Office of Cultural Research. (Persian)
۷. Ehsani, Mohammad, Mandali Zadeh, Zeinab. (۲۰۱۶). Sport Entrepreneurship: An Approach to Entrepreneurship, Business and Sport Research in Iran. Tehran: Tarbiat Modarres University, Academic Publishing Center. (Persian)
۸. Eidani, Ali. (۲۰۱۶). Assessment of Focal Career Competencies of Incoming and Outgoing Students of Physical Education and Sport Sciences in Tehran State Universities, Master's Degree in Sport Management, Shahid Beheshti University, (Persian)
۹. Emery, Paul. (۲۰۱۰). Past, present, future major sport event management practice: The practitioner perspective. Sport management review, ۱۳(۲): ۱۵۸-۱۷۰.
۱۰. Farahani, Abolfazl, Nasirzadeh, Abdolmahdi, Vatan Doost, Maryam. (۲۰۱۴). Entrepreneurship in Sport. Tehran, hatmi publications. (Persian)
۱۱. Farahani, Abolfazl, Qasemi, Hamid, Mohammadi, Nasrollah. (۱۳۹۴). Explaining the Structural Equation of Factors Affecting Entrepreneurship in Physical Education Graduates. Research in Educational Sport, ۳ (۸): ۸۹-۱۰۶. (Persian)
۱۲. Farahmand Mehr, Abbas. (۲۰۱۸). Designing an Entrepreneurial Ecosystem in Sport. PhD Thesis, Islamic Azad University of Tehran. (Persian)
۱۳. ghorbani ghahfarokhi, L., Farahani, A. (۲۰۱۵). Determine the effects of physical training on the employment of graduates of master of public and private universities.. , ۴(۸), ۴۱-۵۴. (Persian)
۱۴. Goodarzi Mehdi, Jalali Farahani Majid; Rajabi Hossein; Hamidi Mehrzad (۲۰۱۶). Analysis of Effective Behavioral Factors in Promoting Entrepreneurship in Sport Management Students Journal of Organizational Behavior Management Studies in Sport, ۳ (۳): ۴۵-۵۳. (Persian)
۱۵. Harrison, C. Keith & Sutton, Wm. A, The Role of Business Entrepreneurship In Sport Entertainment, University of Central Florida, College of Business Administration, ۲۰۰۸.
۱۶. Kellet, P., and Russel, R. (۲۰۰۹). A comparison between mainstream and action sport industries in Australia : a case study of the skateboarding cluster. Sport Management Review, ۱۲ (۲): ۶۶-۷۸.
۱۷. Maritz, A. (۲۰۱۷), "Illuminating the black box of entrepreneurship education programmes: part ۲", Education+Training, ۵۹ (۵): ۴۷۱-۴۸۲
۱۸. Moradi, Shahriar (۱). Recruitment of Postgraduate Students in Physical Education Based on the Rothwell Model, Master's Degree in Sport Management, Razi University. (Persian)
۱۹. Nova, J. (۲۰۱۵). Developing the entrepreneurial competencies of sport management students. Procedia - Social and Behavioral Sciences, ۱۷۴ (۱): ۳۹۱۶ – ۳۹۲۴.
۲۰. Ratten, V. (۲۰۱۰). Sport-based entrepreneurship: towards a new theory, of entrepreneurship and sport management. Int Entrep Manag J. DOI ۰,۱۰۰۷/س۱۱۳۶۵-۰۱۰-۰۱۳۸-z.
۲۱. Razavi Mohammad Hossein (۲۰۱۷) Designing the Employment System of Physical Education Students. Institute of Physical Education and Sport Sciences. (Persian)
۲۲. Sleep, M. (۲۰۰۵). University Experiences and the Employment Environment. Unpublished Research Report, Higher Education Academy Networkfor Hospitality, Leisure, Sport and Tourism. Available at.
۲۳. Taji, Ahmad (۲۰۱۴) Investigating the Factors Affecting the Development of Sport Entrepreneurship in Iran with a Strategic Approach, MSc Thesis, Sport Management, Allameh Tabataba'i University. (Persian)
۲۴. Vaghefi Nazari, R., farahani, A., Asad, M., khodadadi, M. (۲۰۱۵). Job Expectations of Physical Education Students of Their Job and Job Prospect in Tehran Azad Universities. Journal of Sport Management, ۷(۲): ۱۷۵-۱۸۹. (Persian)
۲۵. Vanessa Ratten, (۲۰۱۰), "Sport – based entrepreneurship: towards a new theory of entrepreneurship and sport management" # springer science + Business Media, LLC. Vanessa

- Ratten, Paul Jones, (۲۰۱۸) "Future research directions for sport education: toward an entrepreneurial learning approach", *Education + Training*, ۶۰ (۵): ۴۹۰-۴۹۹.
۲۶. Williams-Burnett Jones, P., Jones, A., N. and Ratten, V. (۲۰۱۷), "Let's get physical: stories of entrepreneurial activity from sports coaches/instructors", *International Journal of Entrepreneurship and Innovation*, ۱۸(۴): ۲۱۹-۲۳۰.
۲۷. Yavari, F., Heydarinejad, S. & Habibi, A. (۲۰۱۳). Study of Entrepreneurship Characteristics among Physical Education Students and Effect of University's Courses on its Development. *International Journal of Sport Studies*. ۳ (۱):

Strategic Analysis of Entrepreneurship-based employment system of Graduates Sport Sciences in Azad University and provide appropriate strategies

Bahram Salehnia ۱-Ali Mohammad Safania ۲, Mohammad Reza Boroumand ۳ *, Reza Nikbakhsh ۴

Abstract

The aim of this research was Strategic Analysis the Entrepreneurship-based employment system of Graduates Sport Sciences in Azad University and provide appropriate strategies. The research method was descriptive-analytical. The statistical population consisted of experts and knowledgeable about the employment of sport science graduates of Azad University. The statistical population consisted of professors, managers and experts in the field of education and employment of Azad University graduates of sport sciences. The sample of the study was ۴۶ people. Research tools included library study, interview, questionnaire and Delphi. Content validity of the instruments was evaluated by experts and its reliability was assessed by Cronbach's alpha method. Swat method was used to analyze the findings. The ۶۱ strategic components identified included strengths, weaknesses, opportunities, and threats. These components were categorized into six perspectives - structural and managerial, support and services, educational and scientific, information and communication, industry and market and individual and behavioral. Most components were related to educational and scientific perspectives (۱۰ components) and threats (۱۷ components). The evaluation matrix showed that the strategic position was in the area of stability (close to growth). This identification situation indicates that despite the various problems, the entrepreneurship system based on entrepreneurship of Azad University graduates requires relative stability and growth path.

Keywords: Strategic Management, Sports Jobs, Sports Business, Physical Education Graduates, Azad University.

PhD Student in Sports Management, Department of Sports Management, Faculty of Humanities and Social Sciences, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran, Iran

Professor of Sports Management, Department of Sports Management, Faculty of Humanities and Social Sciences, Islamic Azad University, Science and Research Branch, Tehran, Iran.

Assistant Professor of Sports Management, Department of Sports Management and Media, Faculty of Physical Education and Sports Sciences, Shahid Beheshti University, Tehran, Iran.

Reza Nikbakhsh - Department of Sports Management, Faculty of Physical Education and Sport Sciences, South Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran